

בס"ד, אדר א' תשעט, ברוך ה' חונן הדעת, עליו נשמת סבתא סילביה ולזכרו של סבא דנש

פרשת תצוה

אנחנו ממשיכים עם הפרשות המלמדות אותנו על המשכן שבנו בני ישראל במדבר, ועל המשכן

הפנימי שאדם בונה בעצמו לעצמו בכל יום.

הפרשה הקודמת "תרומה" השרתה עלינו רוח נדיבות "כל נדיב לב...".

הפרשה הזו היא "תצוה", ציווי, מחויבות.

את המחויבות מסמלים בגדי הכהנים.

בחיי היום יום אפשר לעיתים לנחש את עיסוקו של האדם על פי בגדיו – לאנשי הרפואה יש בגדים מסוימים, לאנשי המשטרה ולחיילים בצבא יש מדים, שחובה עליהם ללבוש, לשופטים היושבים בדין ולעורכי הדין ישנה גלימה מיוחדת למעמד המשפט, לאנשי דת יש בגדים מיוחדים למעמדם. נדון סביב השולחן - מה תפקיד הבגדים/מדים:

פרוייקט **שולחן ערוך לפרשה** כולל את תמונת שולחן השבת של משפחת כ"ץ המעוצב בהשראת פרשת השבוע, ודבר תורה המתאים לשיחה משפחתית ליד שולחן שבת - [/https://shabbatable.blog](https://shabbatable.blog) כל הזכויות שמורות. לפרטים נוספים – גילי כ"ץ 0542593212

האם כאשר שוטר פושט את מדיו הוא חדל להיות שוטר? האם כשאחות או רופאה הן בבגדים רגילים הן אינן נשות מקצוע? מתי הבגד הוא חלק מהעבודה ומתי הבגד הוא חלק מהאדם?

בפרשת תצוה אנו לומדים על הבגדים שאותם לובשים הכהנים בעת עבודתם במשכן.
וְלִבְנֵי אֶהֱרֹן תַּעֲשֶׂה כְּתֹנֶת, וְעִשְׂיֹת לָהֶם אַבְנֹטִים; וּמַגְבְּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם, לְכָבוֹד וּלְתִפְאֶרֶת. (כח, מ)
כח, ב וְעִשְׂיֹת בְּגָדֵי-קֹדֶשׁ, לְאֶהֱרֹן אֶחִיָּהּ, לְכָבוֹד, וּלְתִפְאֶרֶת.

לכהן ארבעה בגדים: מכנסיים, כתנת, מגבעת, אבנט.
לכהן הגדול היו בגדים נוספים: מעיל, אפוד, ציץ וחשן.

בגדי הכהונה הם בגדי העבודה של הכהן. תפקיד הכהן במשכן לעסוק בעבודת ה', בעבודת הקורבנות. אחד הסממנים של התפקיד הוא גם הבגד שאותו לובש הכהן בזמן ביצוע העבודה. בניגוד לעבודות בימינו שלרובן אין מדי עבודה מיוחדים, לכהנים במשכן יש בגדי עבודה שמייחדים אותם משאר האנשים. הבגדים נועדו לזמן העבודה בלבד, אסור לכהן ללובשם מחוץ למשכן, ובכך להתגאות או לנצל את מעמדו בזכותם. עצם לבישת הבגד היא כבר חלק מעבודת הכהן, ומכך שהוא עצמו וכל מעשיו במשכן נתונים לעבודת ה'.

בנוסף לצייווי על הכנת הבגדים ישנה הגדרה לבגדים: לכבוד ולתפארת.

מה המשמעות של "לכבוד ולתפארת", האם אין זה ברור ומובן מאליו שבגדי הכהן נועדו להיות מכובדים ומפוארים כדי לעשות את עבודת המשכן באופן המכובד והיאה ביותר? בגדיו של הכהן הגדול, שזו יש שליחות חשובה מבחינה מהותית וייצוגית, הם אכן מפוארים - ציץ הזהב שעל ראשו, האפוד והחשן עם אבני החן, המעיל הרקום בצבעי ארגמן ואדום ובשוליו פעמונים ורימוני זהב.

אך בגדי עבודת היום-יום של שאר הכהנים אינן בגדים מפוארים – הם עשויים בד לבן וגזרתם פשוטה. יוצא דופן הוא האבנט הצבעוני, אך גם הוא אינו מפואר במיוחד.

היכן נמצאים הכבוד והתפארת?

לפי [ספר התניא](#) (שנכתב על ידי מייסד חסידות חב"ד ר' שניאור זלמן מלאדי), המחשבות, הרגשות והמעשים שלנו הם מלבושי הנשמה שלנו. כאשר הכהן לובש את בגדי הכהן, הוא הופך באותו רגע להיות כהן בכל מלבושי נפשו, במחשבותיו, ברגשותיו ובמעשיו.

פרוייקט **שולחן ערוך לפרשה** כולל את תמונת שולחן השבת של משפחת כ"ץ המעוצב בהשראת פרשת השבוע, ודבר תורה המתאים לשיחה משפחתית ליד שולחן שבת - [/https://shabbatable.blog](https://shabbatable.blog) כל הזכויות שמורות. לפרטים נוספים – גילי כ"ץ 0542593212

אי אפשר לעבוד עבודת כהן בלי ללבוש בגדי כהן, ואם בגדי הכהן הם גם מחשבותיו, רגשותיו, אופן דיבורו ומעשיו, הרי שהכבוד והתפארת הם הסיבה והמשמעות של עבודת הכהן.

תפארת – פאר זה דבר גבוה, לחלק הגבוה ביותר של צמרת העץ קוראים "פארות". הכהן בעבודה מכון שמעשיו יהיו מוקדשים כולם בשלמותם לדבר הגבוה ביותר שהבנתו יכולה להשיג – מציאות הקב"ה בעולם.

כבוד – כשהלכתי וחיפשתי בקורקונדנציה לתנ"ך היכן מופיעה המילה כבוד בתנ"ך, גיליתי שכבוד זו מידה המיוחסת רק לקב"ה. מובן שעלינו לכבד זה את זה, אך רק הקב"ה רשאי לתבוע כבוד לעצמו, כמו שכתוב בפסוק: "מי הוא זה מלך הכבוד והנה צבאות הוא מלך הכבוד סלה" (תהילים כד, י).

היחס הנכון לכבוד רמוז בביטוי עצמו – לכבוד, ומשם – לתפארת. הכבוד הוא ייצוג של הרצונות הטבעיים, המאוויים, החשקים והיצר הבסיסי של האדם להיות חשוב ונחשב. רגש הכבוד הוא רגש מתאים ונכון אם הוא מוביל לתפארה – למקום גבוה בנפש (התניא יכנה זאת הנפש האלוקית) המשתמש ברגש הזה לעבודת ה'.

צירוף המילים "לכבוד ותפארת" צלצל לי מוכר, ואכן, אני שומעת אותו בכל שבת אחרי קריאת

ההפטרה:

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַעֲבֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה שֶׁנִּתְּנָה לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְקַדְּשָׁה וְלִמְנוּחָה לְכָבוֹד וְלִתְפָאֵרֶת. עַל הַכֹּל ה' אֱלֹהֵינוּ אֶנְחָנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבַרְכִים אוֹתְךָ, יְתַבְרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה ה' מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

זו ברכה שמברכים אחרי שקוראים את ההפטרה (פרק מנביאים שקוראים בבית הכנסת, לאחר שקראנו את פרשת השבוע), ומברכים על השבת – השבת נתנה לקדושה – ברור! למנוחה – בוודאי! לכבוד ולתפארת - למה הכוונה?

בגדי הכהונה הם מלבושים שהלובש אותם הופך לכהן, למי שנתון כל כולו, כל מעשיו, כל מחשבותיו, רצונותיו וכוונותיו לעבוד את הקב"ה – לכבוד ותפארת.

אם כך מי "שלוש" את השבת נעשה גם הוא כמו כהן המסור לעבודת ה'.

הרי לנו הזדמנות בכל שבת להגיע למדרגת כהנים, בכך שאנו שומרים את השבת.

נשוחח סביב השולחן מה אנו עושים כדי לציין את השבת לכבוד ולתפארת. הנה כמה דוגמאות:

לובשים בגדים מיוחדים לשבת

מכינים מאכלים מיוחדים לשבת

פרוייקט **שולחן ערוך לפרשה** כולל את תמונת שולחן השבת של משפחת כ"ץ המעוצב בהשראת פרשת השבוע, ודבר תורה המתאים לשיחה משפחתית ליד שולחן שבת - [/https://shabbatable.blog](https://shabbatable.blog) כל הזכויות שמורות. לפרטים נוספים – גילי כ"ץ 0542593212

שולחן ערוך באופן מיוחד לשבת (ג) לוקחים ספר מהספריה, במיוחד כדי לקרוא בשבת לומדים תורה בחברותא משפחתית ועוד.

שנזכה להרגיש שבת לכבוד ותפארת,
מגילי והמשפחה